

عنوان مقاله:

بررسی انتقادی واژه «خضرا» در تاریخ بیهقی

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 5، شماره 4 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

نعیم مراونه - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز

محمود رضایی دشت ارژنه - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

تاریخ بیهقی یکی از شاهکارهای نثر فارسی است که ابوالفضل بیهقی توانسته است در آن، ضمن پردازش بی‌پیرایه بخش مهمی از تاریخ این مرز و بوم، نثری سخته و استوار را به نمایش گذارد. بررسی تاریخ بیهقی گویای آن است که این اثر ارزشمند با وجود اهمیت وافر ادبی - تاریخی، مورد بی‌مهری‌های فراوانی، چه از جانب نسخه‌نویسان و چه از جانب مصححان قرار گرفته است؛ به طوری که تا کنون نه نسخه معتبری برای استناد به آن در دست است و نه چاپ‌های منقح آن خالی از اشکال؛ اگرچه تصحیح حاذقانه استاد علی‌اکبر فیاض، اندکی از این بی‌مهری‌ها را کاسته است و تا حد زیادی خلاء موجود را پر کرده است اما هنوز تا رسیدن به نسخه‌ای درخور و قابل اعتماد، راه درازی در پیش است؛ به‌گونه‌ای که هنوز بسیاری از اماکن جغرافیایی و حتی نام برخی از شخصیت‌های این کتاب بر ما پوشیده است. در این جستار نگارندگان با توجه به قرائن موجود درون‌متنی و برون‌متنی و بررسی آثاری چون تاریخ طبری، تاریخ الفی، تاریخ سیستان، تجارب الامم، دفتر تاریخ مجموعه اسناد و منابع تاریخی، تاریخ کامل بزرگ اسلام و ایران و اخبار سلاجقه روم و... و نیز آثار بسیاری از شاعران - از جمله عنصری که شاعر دربار غزنوی بوده است - به این دریافت رسیده‌اند که بر خلاف دیدگاه شارحان و مصححان تاریخ بیهقی، واژه «خضرا» در معنای چمن و سبزه‌زار نیست بلکه نوعی سکو، صفه، پیشخوان، مکانی خاص یا ایوانی بلند بوده است که پادشاه بر فراز آن به شادخواری و تماشا و نظاره یا انجام مراسمی ویژه می‌پرداخته است.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، خضرا، سبزه و چمن، عمارت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182834>

